

fidder skulde have fortabt sin Besiddelsesret. Alene en saadan Bestemmelse vil jo sætte den nuværende Besidder i en særegen Stilling: han drifter sig ikke til at søge, for ikke at udsætte sig for de Følger, som Crectionsbrevene derfor have bestemt, medens han kan see alle de øvrige, i samme Stilling værende Besiddere af Gods, der er belagt med fideicommissariske Baand, erholde Bevillinger, der gaae netop i samme Retning som den, han kunde ønske Frihed til at følge, og med Hensyn til hvilke de omtrent have ligesaa stor Marsag til at ansee sig bundne ved de i gamle Dage givne Crectionsbestemmelser som han, men han tør dog ikke søge derom. Det er i disse enkelte Tilfælde, at man har troet, at det vilde være billigt og ret, at disse Besiddere bleve satte paa lige Fod med andre Besiddere af fideicommissarisk Gods, og dette har man ikke troet kunde skee paa anden Maade end ad Lovgivningsveien; det er derfor, jeg har tilsladt mig at forelægge dette Udkast, og jeg skal derfor anbefale det til Antagelse af Thinget.

Olesen: Uagtet jeg paa ingen Maade agter at modsætte mig det foreliggende Lovforslag, men tvertimod anbefaler og understøtter det, troer jeg dog her at burde udtale, at det er min Formening, at den Beskrivelse, den høitagtede Justitsminister gav af Forholdet paa Knuthenborg Gods, er stidret med for lyse Farver. Naar den høitærede Justitsminister sagde, at, naar Fæsterne der havde kjøbt, saa var det jo aldeles frivilligt, og det vionede om, at det havde været till deres Fordeel, saa kan jeg ikke nægte, at jeg er af den Formening, at det ikke har været saa aldeles frivilligt; thi naar, som jo er skeet mange Steder, og tildeels vistnok ogsaa paa Knuthenborg Gods, saavidt jeg erindrer, en Godseier fordrer i Indfæstning af en fæstledig Gaard omtrent Halvdelen af dens virkelige Værdi i Handel og Wandel, saa troer jeg, at en Fæster maa stræbe at faae den at kjøbe i levende Live, selv om han indseer, at den kjøbes for dyrt, hvis han ellers ikke vil have, at hans Børn skulle jages fra Gaarden, naar han er død, og han veed jo ikke, hvorlange det kan vare, inden det skeer. Jeg er derfor af den Formening, at det ikke var saameget,

fordi det var gode og favorable Vilkaar, paa hvilke Fæstegaardene bleve overladte til Fæsterne i 1845 og 1846, at man skyndte sig med at kjøbe, men fordi man havde en vis Frygt for, at det vilde blive værre for Ens Børn i Tilfælde af, at Fæstledighed indtraadte, hvis man ikke købte. Naar den høitagtede Justitsminister i den Omstændighed, at de Gaarde, der igjen af Fæsterne ere blevne solgte til Andre, ere blevne solgte endog til dobbelt saa høi Priis, som de vare kjøbt for, vil hente Beviis for, at det maa have været fordeelsagtigt at kjøbe, saa er det for mig ikke noget afgjørende Beviis i denne Henseende; det beviser mig kun, hvad jeg længe har vidst, at man i 1845, 1846 og 1847 var kommet op til en Priis paa Landeendomme, som var unaturlig, en Priis, som jeg troer aldrig vilde kunne have holdt sig, selv om Krigsforholdene ikke saa hurtig havde gjort en Ende derpaa, og jeg er bange for, at vi meget snart ville faae Følgerne at føle, og at Mange, ja de Fleste af dem, der dengang købte, ikke have regnet rigtigt efter, om det kunde betale sig eller ikke, og at de snart ville være færdige med de Eiendomme, de dengang købte, medmindre de have en eller anden rig Slægtning i Baghaanden, der kan holde dem oppe, thi med deres egen Drift af Eiendommen troer jeg ikke, at ret Mange af dem ville kunne det.

Tscherning: Det maa naturligtvis vække nogen Forundring, naar vi, kort efter at have seet et Lovforslag, som paa en mere indgribende og omfattende Maade behandlede denne Sag, faae en i Bondestandens Interesse meget lempelig Tilfætning, gaae herfra til Behandling paa et andet Sted og der blive forkastet, see Ministeren udbede sig en Bemyndigelse til ad Bevillingsveien at sætte det igjennem, som dette Lovforslag, man her paa en tilfredsstillende Maade havde sat igjennem, og som Ministeriet ikke var istand til at soutenere eller ikke vilde soutenere i den nye Form, det havde faaet, tilfægtede; jeg siger, det maa vistnok vække det Spørgsmaal, om vi bør give denne Bevilling, om vi ikke hellere burde, om det stod i vor Magt, gaae den modsatte Vej, bringe et Forslag frem, der forbød enhver Bevilling i